

В. Є. Камінський

Литвиненко Таїсія Йосипівна

ЛИТВИНЕНКО Таїсія Йосипівна (10. 02. 1935, с. Погреби, нині Бровар. р-ну Київ. обл.) – актриса, режисер, педагог. Дружина *Федора*, мати *Назара* Стригунів. Народний артист УРСР (1987). Премія ім. М. Заньковецької (2002). Повний кавалер ордена княгині Ольги (2006, 2011, 2015). Закін. Київ. інститут театр. мистецтва (1957; майстерня *І. Чабаненка*). Відтоді працювала у Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка; 1959–65 – Запоріж. укр. муз.-драм. театрі ім. М. Щорса. Від 1965 – у Львові: актриса Нац. укр. драм. театру ім. М. Заньковецької; водночас 1990–98 разом із чоловіком провадила актор. курс у Вищому муз. інституті; за сумісн. 2000–08, від 2011 – доцент кафедри театрознавства та актор. майстерності Університету. Л. володіє яскравим комед. талантом і драм. темпераментом, що дозволяє з успіхом втілювати як гострохарактерні, так і лірико-драм. образи. Серед режисер. робіт – «Три любові» за А. Дункан, І. Шнайдер (2004), «Суботня вечерея» за Шолом-Алейхемом (також роль Голди), «Варшавська мелодія» Л. Зоріна (обидві – 2008), «Завчасна паморозь» Р.-М. Рільке (2009), «Дама з собачкою» за А. Чеховим, «Венера в хутрі» за Л. фон Захер-Мазохом (обидві – 2010; усі – Нац. укр. драм. театр ім. М. Заньковецької). Серед учнів – А. Дєлайчук, І. Калинюк, Г. Матійченко, Ю. Михайлюк, А. Сотникова.

Основні ролі

Ваніна, Ганна («Житейське море», «Безталанна» І. Карпенка-Карого), Галя («Циганка Аза» М. Старицького), Терпилиха («Наталка Полтавка» І. Котляревського), Анна («Украдене щастя» І. Франка), Герміона («Оргія» Лесі Українки), Тетяна («У неділю рано зілля копала» за О. Кобилянською), Бобренчиха («Маруся Чурай» за Л. Костенко), Оленка («Голубі

олени» О. Коломійця), Агапія, Маклена («Народний Малахій», «Маклена Граса» М. Куліша), Слава («Сестри Річинські» за Іриною Вільде), Кочубеїха («Мазепа» Б. Антківа за Б. Лепким), Ольга («Пам'ять серця» О. Корнійчука), Марія («Коли мертві оживають» І. Рачади), Гертруда, Годувальниця («Гамлет», «Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра), Доріна («Тартюф» Ж.-Б. Мольєра), Прюданс («Дама з камеліями» за А. Дюма), Філумена («Філумена Мартурано» Е. де Філіппо), Нора («Нора» Г. Ібсена), Клер Цаханасян («Візит старої дами» Ф. Дюрренматта); у кіно – Галя («Назар Стодоля», 1954, реж. В. Івченко), Василюк («Максим Перепелиця», 1955, реж. А. Граник), Галя Суматоха («Штепсель женить Тарапуньку», 1957, реж. Ю. Березін, Ю. Тимошенко), Параска («Григорій Сковорода», 1958, реж. І. Кавалерідзе), Химка («За двома зайцями», 1961, реж. В. Іванов), Пріся («Вавилон-XX», 1979, реж. І. Миколайчук), Олена («Вир», 1983, реж. С. Клименко).

Рекомендована література

1. Таїсія Литвиненко: «Я втекла в театральний і стала “народною”» / інтерв'ю взяла Н. Стефанова // Кіно-Театр. 2003. № 6;
2. Мировський О. Сто літ на львівській сцені // ГУ. 2015, 14 лют.

Бібліографічний опис:

Литвиненко Таїсія Йосипівна / В. Є. Камінський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55147>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).